

Forslag til Finanslov for 2018

(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

3. behandling**Indledning**

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg indledningsvis takke Finans- og Skatteudvalget for udvalgets grundige behandling af finanslovsforslaget for 2018, og af Naalakkersuisuts ændringsforslag til 3. behandlingen.

Ændringsforslag til 3. behandlingen

Til nærværende 3. behandling har Naalakkersuisut fremsat i alt 81 ændringsforslag til bevillinger og 12 ændringsforslag til tekstanmærkninger. Et af ændringsforslagene til bevillinger fremsættes på vegne af Inatsisartuts Udvalg for Forretningsordenen. Ændringsforslagene medfører samlet en forbedring af det budgetterede DA-resultat på 28,5 mio. kr. for den samlede finanslovsperiode 2018-2021, men en forværring på 17,3 mio. kr. for det budgetterede DAU-resultat, som indeholder bevillinger for både drift, anlæg og udlån.

Med de fremlagte ændringsforslag er der udsigt til en finanslov for 2018 hvor DA-resultatet udviser et overskud på 11,2 mio. kr. i 2018. For den samlede finanslovsperiode 2018-2021 er der et overskud på 0,8 mio. kr.

Ved nærværende 3. behandling søges de økonomiske konsekvenser af de nye Inatsisartutlove om blandt andet andelsboliger, boligfinansiering, ressourceafgift på grønlandsk fiskeri og beskatning af visse pensionskapitaler indarbejdet i finansloven.

For boligområdet indebærer det blandt andet, at det gøres attraktivt at foretage førtidsindfrielse af 20/20/60-boliglån til selvstyret og kommunerne. Desuden gælder der, at bevillingen til støttet privat boligbyggeri på 35 mio. kr. årligt overføres til kommunerne. Det forventes at medføre en mere hensigtsmæssig sagsbehandling af området, da ansøgere om støtte til privat boligbyggeri kun skal opnå tilsagn om bevilling fra én offentlig myndighed. De overførte midler er øremærket til anvendelse til støtte til private boligformål i form af udlån, anlæg og reovering. Dermed gøres anvendelsen af midlerne bredere end blot til lån til andelsboligforeninger og 20/20/60-boliger, som de hidtil har været anvendt til.

Den nye inatsiartutlov om ressourceafgift på grønlandsk fiskeri indebærer en samlet nettomerindtægt til landskassen på 69,4 mio. kr. årligt. Med vedtagelsen af den nye lov følger en generel regelforenkling af det samlede afgiftssystem på fiskeriområdet, som fremover kun

forvaltes efter Inatsisartutloven om ressourceafgift. Samtidig bidrager den nye lov væsentligt til at sikre en finanslov i budgetmæssig balance.

Endvidere fremsættes der i alt 4 ændringsforslag med ændringer af indtægtsbevillinger, herunder som følge af den forventede fastsættelse af TAC for rejer og makrel i 2018. Ændringsforslagene forbedrer det budgetterede DAU-resultat med 30 mio. kr. årligt i finanslovsperioden 2018-2021. Dermed er den forventede rejefangst øget til 101.000 tons i 2018, hvor den i 2017 udgjorde 90.000 tons. Desuden søges indtægtsskønnet for landsskat forhøjet med 15 mio. kr. årligt, hvilket har baggrund i udviklingen i de løbende afregninger af personskatter i de seneste måneder af 2017.

På denne efterårssamling har Naalakkersuisut lovforslag om støtte til personer med handicap til 1. behandling. De økonomiske konsekvenser af lovforslaget nødvendiggør en merudgift på omkring 25 mio. kr. årligt fra 2019, hvilket ikke var indarbejdet i finanslovsforslaget. Derfor fremsættes der ændringsforslag til nærværende 3. behandlingen, hvor midlerne søges tilført reserven til finansiering af nye initiativer. Midlerne kan forventes udmøntet i finansloven for 2019, hvor lovforslaget forventes at være vedtaget med ikrafttrædelse den 1. januar 2019.

Med henblik på etablering af et Råstofråd med deltagelse af internationale eksperter, der skal virke som et rådgivende organ indenfor råstofområdet, søges Departementet for Råstoffer tilført godt 1,5 mio. kr. årligt. Råstofrådet vil bestå af 5 personer og forventes etableret pr. 1. marts 2018.

Til det videre arbejde med lufthavnsprojekterne i regi af Kalaallit Airports A/S søges optaget 6 nye tekstanmærkninger, som sikrer grundlaget for blandt andet kapitalindskud fra selvstyret med henblik på skabelsen af et samlet finansieringsgrundlag for Kalaallit Airports A/S' planer om anlæg af lufthavne i Ilulissat, Nuuk og Qaqortoq. Den samlede anlægssum for anlæg af lufthavne i de tre byer skønnes til at udgøre 3,4 mia. kr., som dels finansieres ved kapitalindskud i Kalaallit Airports A/S, og dels ved at selskabet optager langfristede lån. Det samlede behov for egenkapital i Kalaallit Airports A/S skønnes på den baggrund til 2,1 mia. kr. Heraf er der på nuværende tidspunkt indskudt 294 mio. kr. Anlæg af lufthavne i de tre byer omfatter lufthavne med banelængder på 2200 meter i Nuuk og Ilulissat, mens der planlægges ud fra en banelængde på 1500 meter i Qaqortoq. Anlæg af lufthavnene i de tre byer forventes påbegyndt i 2018 og 2019.

Aftale om finanslov for 2018

På baggrund af indholdet i den mellem koalitionspartierne indgåede aftale om finansloven for 2018 fremsætter Naalakkersuisut 10 ændringsforslag til bevillinger og ét ændringsforslag til tekstanmærkninger.

Aftalen indebærer, at der afsættes 16,2 mio. kr. årligt til en styrkelse af uddannelserne inden for det sociale område, herunder ved prioritering af midler til oprettelse af nye hold for

decentrale uddannelser af socialpædagoger og socialrådgivere. Desuden vil efteruddannelse inden for det sociale område blive styrket.

Endvidere afsættes der 6,5 mio. kr. årligt til en styrkelse af kulturområdet. Midlerne skal blandt andet anvendes til øget tilskud til teatervirksomhed, forfattere og udgivelse af bøger samt til forbedring af vilkårene for filmskabere, herunder ved etablering af et filmværksted. Desuden vil midlerne blive anvendt til at dække rejseudgifter for kunstnere, som optræder i forbindelse med åbningsceremonier og tilsvarende ved idrætsarrangementer. Endelig gælder det for kulturområdet, at der søges optaget en tekstanmærkning, som sikrer Naalakkersuisut bemyndigelse til indgå en resultatkontrakt med organisationen for skabende og udøvende kunstnere, som i daglig tale benævnes E.P.I. Resultatkontrakten med E.P.I. giver mulighed for, at administration af dele af selvstyrets tilskudsmidler i praksis overlades til E.P.I. Bemyndigelsen omfatter tilskudsmidler til blandt andet arbejdslegater, filmvirksomhed, udgivelse af grønlandssprogede bøger og tilskud til musikproduktion. De samlede midler, der kan indgås aftale om at E.P.I. administrerer, vil kunne løbe op på omkring 9,5 mio. kr. årligt. Tilskuddet til E.P.I. søges endelig gjort til et fast tilskud, der samtidig forhøjes med 350.000 kr. årligt.

Desuden tilføres bevillingen til tilskud til idræt én mio. kr. årligt, som skal anvendes til øget dækning af rejseudgifter og tabt arbejdsfortjeneste til idrætsudøvere, der deltager i arrangementer med A-landshold.

For fiskeriet afsættes der midler til en styrkelse af administrationen og forvaltningen af området, herunder ved at opprioritere konsulentbistanden til det kystnære fiskeri og fangererhvervet i regi af KNAPK. Desuden tilføres bevillingen til fiskeriudviklingspuljen midler til blandt andet at sikre udvikling af fiskeriet i Østgrønland og forsøgsfiskeri efter nye arter.

I aftale om finanslov for 2018 er parterne endvidere nået til enighed om, at der skal gennemføres nybyggeri af skoler i Kangaatsiaq, Alluitsup Paa og Qassiarsuk. Desuden vil der allerede i år ved en tillægsbevilling søges afsat midler til at gennemføre projektering af nybyggeri af havn i Uummanaq og læmole i Qaanaaq.

I forlængelse heraf vil jeg på vegne af Naalakkersuisut udtrykke glæde over de tiltag, som Naalakkersuisut finder der er med i aftale om finanslov for 2018.

Finans- og Skatteudvalgets betænkning til 3. behandlingen

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg desuden udtrykke glæde over, at Finans- og Skatteudvalget eller et flertal i udvalget, i udvalgets tillægsbetænkning har indstillet samtlige af de 93 ændringsforslag fremsat af Naalakkersuisut til vedtagelse.

Naalakkersuisut har dermed noteret sig, at et mindretal i Finans- og Skatteudvalget ikke har kunnet støtte enkelte af Naalakkersuisuts ændringsforslag. Et mindretal i udvalget finder det

blandt andet utilfredsstillende, at overskuddet på finansloven for 2018 skabes ved indførelse af nye afgifter i fiskeriet, hvorfor mindretallet indstiller det samlede finanslovsforslag til forkastelse.

Finansloven for 2018

Med det fremlagte forslag til finanslov for 2018 og de efterfølgende behandlinger vil jeg på vegne af Naalakkersuisut udtrykke glæde over indholdet i den finanslov for 2018, som er indstillet til godkendelse.

Naalakkersuisut finder, at der med finansloven for 2018 sker en betydelig forbedring af velfærden og samtidig skabes der en øget lighed.

For sundhedsområdet gælder det, at bevillingerne til området i finanslovsforslaget blev tilført 35 mio. kr. årligt til imødegåelse af udgiftspres og til nye driftsinitiativer, herunder et særligt afsnit til for tidligt fødte børn, en ny tuberkulosestrategi samt oprettelsen af et misbrugscenter i Aasiaat.

For udenrigsområdet er der afsat 3,0 mio. kr. årligt til drift af Grønlands Repræsentation i Reykjavik. En grønlandsk repræsentation skal medvirke til at sikre udviklingen af det gode naboskab og for at sikre Grønland og det grønlandske samfund det størst mulige afkast og fordele af samarbejdet med Island.

Til fremme af en øget selvforsyning af fødevarer er der afsat 5 mio. kr. årligt. Midlerne vil søges udmøntet i 2018 ved en tillægsbevilling, når der er udarbejdet en sektorplan for anvendelsen af midlerne i landbruget.

Til 2. behandlingen blev konsekvenserne af Naalakkersuisuts energiprisreform indarbejdet i finansloven. Med energiprisreformen indføres der reducerede priser på el og vand fra 1. januar 2018, og priserne bliver igen ens i hele landet. Dette medvirker sammen med forbedringerne af børnetilskud, boligsikring og førtidspension til at opnå Naalakkersuisuts målsætning om at skabe øget lighed. For familie- og socialområdet gælder i øvrigt, at der er afsat midler til en udvidelse af alderdomshjemmene i Upernavik og Aasiaat.

For udviklingen af den offentlige sektor er Naalakkersuisut meget tilfredse med, at der med finansloven for 2018 er vedtaget udlægning af opgaver til kommunerne i form af, at anlægsmidlerne på førskole- og skoleområdet overdrages til kommunerne. Desuden overdrages midler til tilskud til familiecentre til kommunerne og førnævnte bevilling til støttet privat boligbyggeri. Dermed overføres der tre områder med en samlet bevilling på godt 140 mio. kr. årligt. Med udlægningen af disse opgaver sikres der forhåbentligt samlet en mindre administration og en forventet mere hensigtsmæssig varetagelse af opgaverne.

Velfærdsforbedringerne er blandt andet finansieret gennem et øget provenu fra skatter og afgifter som følge af en høj økonomisk vækst i disse år, herunder som følge af den gunstige udvikling inden for især rejfiskeriet.

Modet til at træffe beslutninger

Det er lykkedes at skabe en økonomisk balance på finansloven for 2018. Både set for finansåret 2018 og for den samlede finanslovsperiode 2018-2021. Dette er dermed i modsætning til finansloven for 2017, som blev vedtaget med et samlet underskud på 145 mio. kr. for den 4-årige finanslovsperiode.

Denne balance i finansloven for 2018 er dels muliggjort af de generelt gode økonomiske konjunkturer. Men også vedtagelsen af en ny ressourcerenteafgiftslov og de vedtagne forslag om kapitalbeskatning har understøttet Naalakkersuisuts mål om såvel økonomisk balance og øget lighed.

Jeg vil gerne takke koalitionspartierne for deres mod til at løfte ansvaret for disse lovforslag. Det bliver et mod, som vi også får brug for i de kommende år, når vi skal vedtage økonomiske reformer, der kan sikre den langsigtede økonomiske holdbarhed.

Det har været Naalakkersuisuts ønske at sikre et bredt flertal bag finansloven. Dette ønske er kun delvis blevet opfyldt, da aftalen om finanslov for 2018 er indgået mellem de tre koalitionspartier. Jeg finder dog, at forhandlingerne er foregået i en god og konstruktiv atmosfære, hvor alle parter fra starten har kunnet fremføre deres ønsker til finansloven og vist forståelse for at komme hinanden i møde.

I forlængelse heraf vil jeg på vegne af Naalakkersuisut gerne takke alle partierne og løsgængerer for det positive og konstruktive arbejde, der har været i forbindelse med de politiske forhandlinger om finanslovsforslaget for 2018.

I en finanslovsproces må der nødvendigvis ske en prioritering, og der kan grundet samfundets økonomiske formåen i sagens natur ikke blive plads til alle ønsker. Når det er sagt, så finder jeg, at det foreliggende finanslovsforslag afspejler en balanceret hensyntagen til såvel de økonomiske som de politiske behov.

Med disse ord ser jeg frem til en positiv og konstruktiv finanslovsdebat her i salen, og jeg vil samtidig benytte lejligheden til at sige tak for denne efterårssamling.